

වවුල් රහස්

ලෝකයේ වවුලන් වර්ග 1118 ක් පමණ වෙසෙන අතර එය ක්ෂීරපායී විශේෂ ගණනින් 1/4 ක් පමණ ප්‍රමාණයකි.

මේ අතුරින් බහුතරය පලිබෝධ පාලකයින් හා පුළුප පරාගණය කරන්නන් ලෙස ක්‍රියාකරති.

ලොව කුඩාම ක්ෂීරපායී සත්වයා තායිලන්තයේ වෙසෙන බමර වවුලාය (Bumblebee bat) උගේ බර ග්‍රෑම් 3ක් පමණ වේ.

ඉන්දුනීසියාවේ වෙසෙන පියාඔන යෝධ සිවලුන් (Giant flying fox) ලෙස හැඳින්වෙන වවුලාගේ පියාපත් දිගතැරිය විට ඒවායේ දිග අඩි හයකට ආසන්න වේ.

දකුණු ඇමරිකාවේ සුළඟ කුඩා දුඹුරු වවුලා (Little brown bat) ලෝකයේ එම ශරීර ප්‍රමාණයේ සතුන් අතරින් දීර්ඝතම ආයු කාලයට හිමිකම් කියයි. එය සමහර විට වසර 32කට වඩා වැඩිය.

අප්‍රිකාවේ හෘදයාකාර නාසයක් ඇති වවුලාට (Heart-nosed bat) අඩි හයකට වඩා ඇතින් වැලි මත ඇවිදින කුරුමිනියකුගේ ශබ්දය ඇසීමට (ප්‍රතිධ්වනිය මගින්) හැකියාවක් තිබේ.

දැනට ලෝකයේ වවුල් විශේෂ තුනක් පමණ සතුන්ගේ රුධිරය මත පමණක් යැපෙන බව කොසා ගෙන ඇති අතර, මානව රුධිරය මත යැපෙන වවුලන් දක්නට නොලැබේ.

රුධිර හක්පක වවුලන්ට (Vampire bats) දින දෙකක් හෝ තුනක් රුධිරය නොලැබුණහොත් මිය යති. එබැවින්, රුධිරය හක්පණයකර සිටින වවුලෝ ඉන් කොටසක් රුධිරය හක්පනය කිරීමට නොලැබුණු වවුලන්ට වමාරා දෙති.

රුධිර හක්පක වවුලන්ගේ බේටයේ ඇති රුධිර ප්‍රතිකැටිකාරකය දැනට රසායනිකව නිපදවා ඇති රුධිර ප්‍රතිකැටිකාරක මෙන් 50ස් ගුණයක් ප්‍රබල වේ.

දුරියත් පරාගණය මුළුමනින්ම පාහේ වවුලන් මගින් සිදු වේ.

ටෙක්සස් ප්‍රාන්තයේ බ්‍රැකන් කේව් නම් ගල්ගුහාවේ වෙසෙන මිලියන 18ක් පමණ වූ මැක්සිකානු දිගු වල්ග වවුලෝ (Mexican free-tailed Bat) සෑම රාත්‍රියකම කෘමීන් ටොන් 250ක් කා දමති.

බටහිර අප්‍රිකාවේ වෙසෙන ලොම් සහිත කුඩා වවුලා (Small wooly bat) ජීවත් වන්නේ 'කොලොනියල් මකුළුවා' ගේ දැලෙහිය.

වවුලන් වද වී යාමත් සමඟ රසායනික පලිබෝධක නාශක වලට ඇති ඉල්ලුම වැඩි වේ. පරිසර පද්ධති වල සමතුලිතතාවයට ද එය හර්ජනයක් විය හැකිය.

Bat Conservation International ඇසුරෙන්

PO Box 162603, Austin, TX 78716 (512) 327-9721

ජෛව විවිධත්ව ලේකම් කාර්යාලය,

පරිසර අමාත්‍යාංශය

කුඹුල්ල - දිසානු රත්නසිරි

වවුල විත්ති

වවුලෝ 'කයිරොප්ටෙරා' ගෝත්‍රයට අයත් වෙති. එම ගෝත්‍රය උප ගෝත්‍ර දෙකකට බෙදී ඇත. 'මෙගාකයිරොප්ටෙරා' උප ගෝත්‍රිකයන් තම කාර්යයන් ඉටු කරගැනීම සඳහා දෘශ්‍ය උපයෝගී කරගන්නා අතර, 'මයික්‍රොකයිරොප්ටෙරා' උප ගෝත්‍රිකයෝ තම කටයුතු සඳහා ප්‍රතිධ්වනිය උපයෝගී කරගනිති.

ක්ෂීරපායී සතුන් අතර වැඩිම ආහාර විවිධත්වයක් දක්වන්නේ වවුලන්ය. කෘමීන්, පලතුරු, මල්පැණි, මත්ස්‍ය, මාංශ මෙන්ම රුධිර හක්පක වවුලන් දක්නට ලැබේ.

වවුලන් රාත්‍රී කාලයේ ක්‍රියාත්මක වන ප්‍රධානතම කෘමී හක්පක සත්ත්ව විශේෂයකි. කුඩා දුඹුරු වවුලෝ (Little brown bat) දිනකට කෘමීන් 3000කට වැඩි සංඛ්‍යාවක් ආහාරයට ගනිති.

දිගු වල්ගයක් ඇති මැක්සිකානු වවුල් මවට (Mexican free-tailed Bat) ගුහාවක වෙසෙන මිලියන ගණනක් පැවවුන් අතරින් තම පැටවා හඳුනා ගත හැක.

පරිසරයේ පැවැත්ම සඳහා වවුලා අතින් ඉටු වනුයේ ඉතා වැදගත් සේවයකි. පූජ්‍ය පරාගණය හා බීජ ප්‍රචාරණය ඒ අතරින් මුල් තැන ගනී.

සතුන්ගේ රුධිරය මත යැපෙන වවුලෝ (Vampire bat) ගෘහාශ්‍රිත සත්වයින් වන ගවයින්, බැටළුවන් හා උරාන් ගේ ජලහිනිකා රෝග වාහකයෙකු ලෙස ක්‍රියා කරති. ශ්‍රී ලංකාවේ රුධිර හක්පක වවුලන් නොමැත. ලෝකයේ සමහර රටවල ප්‍රධාන කාබනික පොහොරයක් ලෙස වවුල් වසුරු භාවිතා වේ.

ගල්ගුහාවල වෙසෙන වවුලන්ගේ වසුරු මත අපූර්ව අත්දැමෙන් පරිසර පද්ධති ගොඩනැගී ඇත. විෂ නසන, පවිත්‍රකාරකවල තත්වය දියුණු කරන හා ප්‍රතිජීවක නිපදවන බැක්ටීරියා ද මෙම පද්ධතිවලට ඇතුළත් වේ.

විශාල දුඹුරු වවුලන් (Large brown bat) 150ක ජනපදයක සාමාජිකයන් පළිබෝධකයන් වන මුල් පණුවන් (root worms) මිලියන 18ක් ගොදුරු කරගනිමින් ගොවි ඉඩම් ආරක්ෂා කර දීමට පුළුවන. ගෙම්බන් ප්‍රජනක සමයේදී නගන ශබ්දය මගින් ඔවුන් විෂ සහිත ද විෂ රහිත ද යන්න සමහර මාංශ හක්පක වවුලන්ට පැහැදිලිව වෙන් කර හඳුනා ගත හැක.

වර්ගීකරණය
 රාජධානිය (Kingdom): Animalia
 වංශය (Phylum): Chordata
 වර්ගය (Class): Mammalia
 ගෝත්‍රය (Order): Chiroptera

උප ගෝත්‍රය Suborder Megachiroptera (megabats)
 • Pteropodidae
 උප ගෝත්‍රය Suborder Microchiroptera (microbats)
 • 17 Families

